

HÖGSTA DOMSTOLENS BESLUT

Mål nr

meddelat i Stockholm den 31 januari 2013

Ö 4631-11

KLAGANDE

Chateau d'Or LLC

c/o Jack Murphy Leinster Management Limited

Ground Floor 19/21 Circular Road Douglas

Isle of Man Im1 1AF

Ombud: Advokaterna KC och JW

MOTPART

Gylling Invest AB, 556051-5214

Vendevägen 90

182 32 Danderyd

Ombud: Advokat HB

Ombud: Jur.kand. MN

SAKEN

Avvisande av talan i mål om återvinning i konkurs

Dok.Id 74550

HÖGSTA DOMSTOLEN
Riddarhustorget 8

Postadress
Box 2066
103 12 Stockholm

Telefon 08-561 666 00
Telefax 08-561 666 86
E-post:
hogsta.domstolen@dom.se
www.hogstodomstolen.se

Expeditionstid
08:45-12:00
13:15-15:00

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Svea hovrätts beslut 2011-09-15 i mål Ö 9094-10

HÖGSTA DOMSTOLENS AVGÖRANDE

Högsta domstolen avslår överklagandet.

Chateau d'Or LLC ska ersätta Gylling Invest AB för dess rättegångskostnad i Högsta domstolen med 17 000 kr, avseende ombudsarvode, jämte ränta enligt 6 § räntelagen från dagen för Högsta domstolens beslut till dess betalning sker.

YRKANDEN I HÖGSTA DOMSTOLEN

Chateau d'Or LLC har yrkat att Högsta domstolen undanröjer hovrättens beslut och återförvisar målet till tingsrätten. För det fall yrkandet inte bifalls har Chateau yrkat att Högsta domstolen med ändring av hovrättens beslut avvisar Gylling Invest AB:s talan helt eller i andra hand såvitt avser egendom utanför Sverige. Chateau har vidare yrkat att Högsta domstolen befriar bolaget från skyldigheten att ersätta Gylling för rättegångskostnader i hovrätten samt förpliktar Gylling att ersätta Chateau för rättegångskostnader i hovrätten.

Gylling har motsatt sig att hovrättens beslut ändras.

Parterna har yrkat ersättning för rättegångskostnader i Högsta domstolen.

SKÄL

1. JU ingick i mars 2004 avtal med Chateau d'Or LLC om överlåtelse av svenska och utländska patent och patentansökningar. Chateau är ett bolag med säte i Saint Kitts och Nevis. Sedan JU den 2 mars 2006 försatts i konkurs vid Göteborgs tingsrätt väckte Gylling Invest AB i egenskap av borgenär i konkursen talan mot Chateau vid Stockholms tingsrätt om återvinning såvitt avsåg överlåtelse-avtalet.
2. Chateau invände att svensk domstol saknade behörighet att ta upp målet till prövning och yrkade att talan skulle avvisas helt eller, i andra hand, såvitt den avsåg andra tillgångar än det svenska patentet. Tingsrätten fann att svensk domstol var behörig att pröva målet och avslog avvisningsyrkandet. Hovrätten har fastställt tingsrättens beslut.
3. Chateau har i Högsta domstolen vidhållit sin invändning rörande svensk domstols behörighet. Chateau har även gjort gällande att det vid tingsrätten har förekommit rättegångsfel som bör föranleda att målet återförvisas dit. Enligt Chateau består felet huvudsakligen i att tingsrätten har avgjort frågan om domsrätt utan att parterna dessförinnan fått tillfälle att yttra sig över tillämpligheten av de regler som tingsrätten avsåg att lägga till grund för sitt avgörande.
4. Vad Chateau har anfört innebär inte att det har förekommit rättegångsfel vid tingsrätten. Skäl för återförvisning saknas därför.
5. Frågan i Högsta domstolen är då om svensk domstol är behörig att pröva målet.
6. Enligt svensk rätt prövas en talan om återvinning i konkurs inte inom ramen för konkursförfarandet utan i en särskild process. Av 4 kap. 19 § konkurslagen framgår att återvinningstalan väcks vid allmän domstol. Med

allmän domstol avses inte konkursdomstolen, utan den domstol som enligt allmänna regler, närmast forumreglerna i 10 kap. rättegångsbalken, är behörig i tvistemål av det slag som rättegången rör. Dessa regler avser emellertid inte direkt frågan om svensk domsrätt föreligger.

7. Inom EU gäller rådets förordning (EG) nr 1346/2000 av den 29 maj 2000 om insolvensförfaranden (insolvensförordningen). Förordningen innehåller bl.a. regler om behörighet att inleda insolvensförfaranden och om erkännande av insolvensförfaranden. Enligt EU-domstolens praxis (se EU-domstolens dom den 12 februari 2009 i mål C-339/07, Seagon, REG 2009, s. I-767) ska förordningens bestämmelser tolkas så att domstolarna i den medlemsstat, där ett insolvensförfarande har inletts mot en gäldenär, också är behöriga att pröva en återvinningstalan riktad mot en svarande i en annan medlemsstat.

8. Eftersom Chateau har sitt säte i en stat som inte är medlem i EU är insolvensförordningen inte direkt tillämplig på domsrätsfrågan. Inte heller i övrigt finns det någon lagstiftning eller några för Sverige bindande internationella förpliktelser som direkt kan tillämpas på frågan om svensk domstol är behörig i målet.

9. Under sådana förhållanden bör frågan om det föreligger svensk domsrätt i första hand avgöras med analogisk tillämpning av forumreglerna i 10 kap. rättegångsbalken. Till stöd för att svensk domsrätt föreligger har Gylling åberopat 10 kap. 3 § första stycket andra meningen rättegångsbalken. Enligt denna bestämmelse får den som inte har känt hemvist inom riket i tvist som rör lös egendom sökas där egendomen finns.

10. Ett patent har ett förmögenhetsvärde och kan utmätas. Ett svenskt patent anses som utgångspunkt kunna grunda svensk domsrätt med stöd av 10 kap. 3 § första stycket andra meningen rättegångsbalken (NJA 2006 s. 354). Mot-svarande får anses gälla för en svensk patentansökan. Bestämmelsen kan

emellertid inte läggas till grund för bedömningen att svensk domsrätt föreligger avseende utländska patent och patentansökningar.

11. Talan i målet avser emellertid återvinning i konkurs. Föremålet för återvinning är en rättshandling och inte den av rättshandlingen berörda egendomen som sådan (jfr NJA 1984 s. 816). JU har genom det aktuella avtalet överlåtit patent och patentansökningar mot en gemensam ersättning om 1 GBP. Överlåtelsen är att betrakta som en rättshandling. Mot den bakgrunden bör svensk domstol anses behörig att pröva tvisten trots att den till viss del avser överlåtelse av utländska patent och patentansökningar.

12. Överklagandet ska därför avslås.

I avgörandet har deltagit: justitieråden Marianne Lundius, Ella Nyström (referent), Agneta Bäcklund, Ingemar Persson och Svante O. Johansson
Föredragande justitiesekreterare: Johan Lundberg